

“CURENTUL” – 14 AUGUST 2001

Universitatea “romano-romana” de la Izvorul Muresului va ataca problema maghiarizarii

Dupa ce etnicii maghiari si-au spus pasurile in cadrul Scolii de vara de la Balvanyos, a venit si randul romanilor sa abordeze problema propriei identitati. Ieri au debutat lucrarile cele de a patra editii a Universitatii de Vara, organizata tot intr-o localitate harghiteana.

Organizatorii au mizat pe prezenta presedintelui Ion Iliescu si a premierului Adrian Nastase, dar asteptarile le-au fost inselate. Biroul de Presa de la Cotroceni ne-a informat ca seful statului nu va face deplasarea pana la Izvorul Muresului, in timp ce structura omoloaga din interiorul Palatului Victoria ne-a declarat ca nici premierul nu va lua parte la lucrarile Universitatii. Daca in ceea ce-l priveste pe Adrian Nastase, organizatorii se asteptau oarecum la un refuz, dat fiindca premierul isi va incepe astazi vizita oficiala in Bulgaria, faptul ca presedintele a spus “pas” l-a deranjat ceva mai mult: “Domnul Iliescu s-a oferit singur sa vina la lucrarile din acest an ale Universitatii, atunci cand a fost in vizita de lucru in judetele noastre si s-a intalnit cu reprezentantii societatii civile”, si-a exprimat dezamagirea prof. Ioan Lacatusu, directorul Centrului European de Studii Covasna-Harghita, una din institutiile care cu sprijinul financiar al Ministerului Informatiilor Publice au facut posibil acest eveniment. Organizatorii s-au putut consola cu gandul ca lista celor ce si-au confirmat prezenta cuprinde nume sonore: Vasile Dancu, Ministrul Informatiilor Publice, Ecaterina Andronescu, Ministrul Educatiei si Cercetarii, Cristian Niculescu, Secretar de Stat MAE, Vasile Puscas, negociatorul sef pentru aderarea Romaniei la UE, Adrian Severin, Petre Roman, Doru Vasile Ionescu, Secretar de Stat DRP.

(Oana Dobre)

“ZIARUL POLITIC” – 14 AUGUST 2001

Guvernul priveste cu pragmatism relatiile cu romanii din strainatate

...Doru Vasile Ionescu si Cristian Niculescu – secretari de stat, DRP si MAE, au prezentat in cadrul discutiilor care s-au axat pe subiectul “Romania si romanii de pretutindeni”, strategia Guvernului fata de comunitatile romanesti din afara granitelor. S-a afirmat, cu aceasta ocazie, ca din acest punct de vedere abordarea problematicii romanilor de pretutindeni este noua. Gandita pe o perioada de zece ani, strategia guvernamentala tine cont de faptul ca problemele comunitatilor romanesti din afara granitelor difera in functie de zona in care traiesc. Asa se face ca in cadrul MAE functioneaza in acest moment doua directii, unul pentru romanii din imediata vecinatate altul pentru cei de pretutindeni. Pentru acestea au fost alocate fonduri speciale, suportate si pentru elaborarea si aplicarea de proiecte si programe care sa tina cont de multitudinea si diversitatea problemelor si intereselor acestor comunitati. Doru Vasile Ionescu, Secretar de Stat Departamentul pentru Romanii de Pretutindeni, a punctat imporanta coagularii micilor organizatii romanesti care functioneaza intr-o tara , intr-una singura, asa incat sa poata deveni un exponent puternic si partenerul de dialog cu autoritatile romanesti....La randul sau Cristian Niculescu, Secretar de Stat MAE, a completat prezentarea strategiei guvernamentale precizand ca se are in vedere si sprijinirea celor noua organizatii si fundatii romanesti care au ca sfera de interes si activitate, relatiile cu romanii din afara granitelor tarii. Domnul Niculescu a adus la cunostinta audientei infiintarea “Fondu-lui Romania” – bani care vor servi la ajutorarea comunitatilor romanesti, dovada trecerii guvernului de la starea sentimentala si contemplativa la cea pragmatica.

(Carmen Buse)

“JURNALUL NATIONAL” – 14 AUGUST 2001

Statutul maghiarilor, catalogat drept o lege electorala

Editia a IV-a a Universitatii de Vara „Izvoru Muresului” a debutat ieri cu tema „Romania si romanii de pretutindeni”. La discutii au participat secretari de stat in Ministerul Informatiilor Publice (MIP) si in Ministerul Afacerilor Externe MAE), precum si reprezentanti ai Diaspora

romanesti din Serbia, Bulgaria, Macedonia, Basarabia, Franta, Suedia, Italia, Iugoslavia. Dezbaterile au stat sub semnul a 400 de ani de la prima Unire a romanilor si au fost deschise de Doru Vasile Ionescu, secretar de stat la Directia pentru Romanii de Pretutindeni (DRP) din cadrul MIP. Referindu-se la Legea statului maghiarilor, Ionescu a spus ca aceasta este una „pur electorala si fara obiect”, elaborata in vederea castigarii alegerilor din anul viitor de catre actualul partid de guvernament din Ungaria. In opinia sa, prevederile statutului vor fi puse in aplicare abia in 2002, cand, dupa toate probabilitatile, Ungaria va fi admisa in UE, iar „legea nu va mai fi adaoptata de acest for international”.

In alta ordine de idei, Doru Vasile Ionescu a aratat ca Ministerul Informatiilor Publice a elaborat, pe o intindere de zece ani, strategii de dezvoltare a relatiilor cu romanii de pretutindeni, fiind stabilite deja etapele de realizare a acestora pentru primii patru ani. El a mai afirmat ca Guvernul roman prefera ca, in loc sa elaboreze o lege pentru minoritati, asa cum a facut Ungaria, sa aiba o strategie de programe care sa fie puse in practica pe un termen indelungat si cu acordul guvernelor pe ale caror teritorii traiesc minoritatile romanesti. **(SEVIRIS)**

“ADEVARUL” – 15 AUGUST 2001

Inercand sa se constituie intr-o opozitie la UDMR, organizatiile romanesti din Covasna si Harghita au decis sa se uneasca intr-un singur forum civic

Evenimentul cel mai important al celei de-a doua zile de dezbateri de la Universitatea de vara de la Izvoru Muresului l-a constituit propunerea de coagulare a fortelor civice romanesti din judetele Covasna si Harghita. Ideea, lansata de Ioan Lacatusu, Directorul Centrului European de Studii Covasna-Harghita, este un semn al nemulțumirii pe care societatea civila romaneasca din zona o resimte fata de faptul ca, dezbinata fiind, nu reprezinta un interlocutor suficient de convingator pentru liderii comunitatii maghiare de aici. Forumul civic al romanilor din secuime se vrea un fel de replica la UDMR, fara a include insa si o prestatie politica. Forumul spera sa

devina in primul rand un organ de consultanta al romanilor de aici, menit sa elaboreze o strategie mai eficienta in vederea pastrarii si consolidarii identitatii lor etnice. Propunerea a starnit de la bun inceput discutii contradictorii. Deputatul PSD Adrian Casunean-Vlad a apreciat ca noua constructie civica trebuie sa se fereasca precum de foc de implicarea in viata politica, intrucat divergentele existente intre politicieni, membri ai unor partide diferite, i-ar paraliza de la bun inceput activitatea. “Nu putem veni pana la usa forumului imbracati in blana de lup si, odata intrati acolo, sa ne investim in blanita de oaie nazdravana”, a spus el. Parerea sa a fost amendata de Doru Vasile Ionescu, secretar de stat in Ministerul Informatiilor Publice: trebuie sa avem o singura linie de urmat in problema nationala, pentru a carei reusita este nevoie de colaborarea tuturor organizatiilor lor. El a amintit ca o asemenea nevoie se resimte si in Ucraina, unde sunt 12-14 asociatii romanesti, sau in Iugoslavia, unde exista 3-4 miscari politice si culturale romanesti. Coordonarea actiunilor lor ar oferi si Guvernului de la Bucuresti si guvernelor din tarile respective posibilitatea de a initia negocieri cu un singur interlocutor, dar mult mai credibil. (Silviu Achim)

“JURNALUL NATIONAL” – 15 AUGUST 2001

In Harghita si Covasna, romanii cer o alta politica interetnica

...La tema “Comunitati romanesti in medii multietnice”, liderii organizatiilor civice din Harghita si Covasna au declarat ca guvernele din ultimii zece ani au ignorat, neglijat sau minimalizat situatia lor. Ei au solicitat o noua abordare politica a relatiilor interetnice din aceasta zona si gasirea unei noi formule de sprijin in vederea pastrarii si conservarii identitatii si traditiilor lor. Romanii din cele doua judete considera ca trebuie sa se renunte la cliseele social-istorice, care au condus pana acum la dialoguri formale, sterile si lipsite de continut pragmatic, cu maghiarii din aceasta zona. Legislatia romaneasca nu a solutionat problema romanilor aflati in minoritate in judetele Harghita si Covasna, care se considera izolati de propria lor cultura nationala.

Pentru depasirea dificultatilor, reprezentantii ONG-urilor romanesti au decis infiintarea unui forum civic al asociatiilor, cu statut de reprezentativitate si intermediere in promovarea intereselor romanilor in dialogurile cu clasa politica. (**Seviris**)

“CURENTUL” – 15 AUGUST 2001

Din cauza votului pe criterii etnice din regiune, romanii din Covasna si Harghita se simt ignorati

...Vorbitorii au apreciat ca Bucurestiul trebuie reconsiderare modul de raportare politica fata de problema relatiilor interetnice din aceasta regiune si sa gaseasca o noua formula de sprijin, in vederea pastrarii si conservarii elementului si traditiilor romanesti in cele doua judete. Moderatorul discutiilor, profesorul Ioan Lacatusu, a subliniat ca trecerea sub tacere a problemelor din zona este paguboasa si ar putea avea consecinte nefaste in timp. Ceilalti vorbitori au subliniat necesitatea unui dialog interetnic, care ar putea elucida problemele existente....O propunere inedita prezentata, a fost aceea ca in anii urmasori, lucrarile celor doua scoli de vara sa se desfasoare in paralel una din zile fiind consacrata dialogului intre comunitati. (Oana Dobre)

„ADEVARUL HARGHITEI” - 15 AUGUST 2001

Cu bucuria de a fi primit binecuvantarea P. S. Ioan Selejan, Episcopul Harghitei si Covasnei si P. S. Daniil Stoenescu, Episcopul romanilor ortodocsi din Iugoslavia, cei prezenti la lucrarile primei zile a Universitatii de Vara Izvoru-Muresului s-au ancorat imediat la tema supusa atentiei lor spre dezbateri: „Romania si romanii de pretutindeni”, tema al carei moderator a fost d-l Eugen Popescu din cadrul Ministerului Informatiilor Publice. Asta, insa, nu inainte de a fi

ascultat cu satisfactie mesajul prefectului de Harghita, transmis de d-l

Dezsi Zoltan – subprefect

, si urarile de bun venit pe aceste meleaguri adresate tuturor de primarul Voslobeniului.

Cristian Niculescu, secretar de stat in MAE, a anuntat si dumnealui o veste buna: suma alocata de la bugetul de stat pentru imaginea Romaniei si romanii din afara granitelor ei va fi suplimentata printr-un fond creat special, numit “ Fondul Romania”. El se constituie, conform unei recente ordonante guvernamentale, dintr-o taxa de 1 la suta pe profitul exportatorilor si din subventii, respectiv donatii – utilizarea banilor urmand a se face pe baza proiectelor Consiliului interministerial. (

Stefana Draghici, Stefan

Danciu

)

D-l Iurie Rosca, deputat in Parlamentul de la Chisinau spunea “in momentul de fata asistam la o resovietizare a institutiilor statului”. Aratand ca Partidul Popular Crestin Democrat, al carei lider este, priveste cu interes efortul statului roman privind dezvoltarea invatamantului romanesc in Basarabia, d-l Rosca a evidentiat faptul ca multi tineri, absolventi ai unor institutii superioare de invatamant din Romania, ocupa azi functii importante in structurile administrative ale Republicii Moldova. Lucru bun in opinia sa, pentru ca ei sunt elita politica a Moldovei de maine! Intrebandu-se daca pentru consolidarea de perspectiva a acestei fericite situatii Guvernul de la Bucuresti ar mai putea face ceva, deputatul de la Chisinau a dat imediat si raspunsul: “Da. Ar putea sa sporeasca numarul burselor pentru tinerii din Basarabia”.

Nedumeriri, intrebari, propuneri

□□□□□□□□□□**Magdalena Barbuceanu Gordran – Franta:** “Toti bursierii care vin la noi privesc Moldova ca pe ceva care nu are nimic de a face cu Romania. De ce?!”;

Marioara Carlan – Italia: “Cum ajung acei tineri acolo? La Milano e o alta stare de spirit si o alta atitudine...”;

O studenta din Iasi: “Si in centrele noastre universitare sunt probleme cu studentii moldoveni”;

Presedintele asociatiei studentilor basarabeni din Timisoara: “E adevarat ca s-a redus numarul bursei pentru tinerii din Republica Moldova? Daca da, inteleg ca la asta se refera strategia despre care s-a vorbit aici”;

Student basarabean in Bucuresti: “Bursele de care am beneficiat sunt cea mai mare investitie a Romaniei din ultimii 10 ani. De aceea eu cred ca e important sa se stie de la inceput cui se dau si unde se face selectia tinerilor”.

Pentru ca in prima zi romanii din Ucraina nu au avut nici un reprezentant, situatia lor, sub aspect numeric, a fost prezentata de **d-l Cristian Urse de la Directia pentru Romani de Pretutindeni**, Ministerul Informatiilor Publice, iar cea a limbii si invatamantului de o tanara din aceasta tara, studenta la Institutul de Studii Politice din Bucuresti.

Inainte de a ma retrage, am apucat sa aud doar atat:”Sunt trist ca de la romanii din Est vin vesti tot mai proaste”.

Cuvintele apartineau domnului **Ioan Roman, vicepresedinte al Despartamentului ASTRA Covasna – Harghita**, care lasase frau liber unui sentiment care-i incerca pe toti. Elevi, studenti, profesori, masteranzi, doctoranzi si conferentieri, din tara si din strainatate, aflati acolo, dupa cum bine spunea P. S. Daniil, spre” a citi si a deslusi vremurile pe care le traieste poporul roman, indiferent unde traieste”.

□□□□□□ Cine a ascultat, luni dupa-amiaza, dezbaterile de la Izvoru-Muresului cu privire la situatia romanilor din tarile vecine – Iugoslavia, Bulgaria, Macedonia, Grecia, Ucraina – si nu era familiarizat cu aceste chestiuni ar fi putut ramane surprins cat de mult seamana o situatie cu alta, de parca autoritatile diverselor state ar fi lucrat mana in mana, ori dupa niste programe

coordonate. "Punctele" cuprinse in aceste "programe" sunt invariabil aceleasi: **desfii**
ntarea scolilor romanesti din aceste tari, majoritatea construite cu banii statului roman,
unele chiar de pe vremea lui Alexandru Ioan Cuza; crearea unor conditii sociale si
profesionale care sa faca obligatorie invatarea la perfectie a limbii statului respectiv;
lipsirea romanilor de biserica in limba materna; neregnoasterea statutului etnic al
acestor oameni. Ei sunt numiti oficiali fie "vlahi" (grup cica etnic in sanul sarbe in
Iugoslavia!), fie altceva numai romani nu

. Patriarhia iugoslava nu recunoaste Episcopia romana de la Varset decat daca aceasta renunta la pastori si romanii de pe Valea Timocului (circa 300.000 dupa unele estimari), care, nu sunt romani. E de prisos sa spunem ca pentru autoritatile ucrainene cei 5-6 sute de mii de romani din Ucraina sunt... moldoveni si aceste autoritati confisca la granita cartile romanesti care se dau copiilor de acolo.

Despre toate acestea au vorbit **Zoran Radidoevici, Slobodan Djurdjevici, Dragomir Draghici** din Iugoslavia,
Serafim Hristov din Bulgaria,
Petru Atanasov

din Macedonia, o studenta din regiunea Odessa. Sa nu va mirati citindu-le numele! Toti sunt romani numai ca acestor oameni li s-a furat pana si numele!

... **Grozdana Blagoevici** este studenta la jurnalistica in Romania si vine din Serbia. Povestea ei, spusă simplu, pe un ton natural contureaza drama unui intreg popor.

"Amandoi parintii sunt romani si pana acum doi-trei ani vorbeam in familie romaneste. Apoi am mers la gradinita si pentru a nu avea probleme cu limba, fata de ceilalti copii, parintii au vorbit cu mine numai sarbeste. Cand am mers la scoala la fel. Cand mergeam la tara la bunica, ea vorbea cu mine romaneste, eu ii raspundeam in sarbeste, pentru ca spuneam ca eu sunt sarboaica si nu vreau sa vorbesc romaneste. Intamplator, pe la 19 ani, am venit la mare in Romania. Cand am auzit vorbindu-se in jur numai si numai in limba pe care si eu o stiu candva, ceva s-a produs in mine. Am inceput sa ma intreb daca nu sunt si eu de fapt ca acesti oameni". Acum Grozdana stie ca este romanca si asa va ramane, dar cati romani deznationalizati au avut sau vor avea sansa unei scantei care sa declanseze acel miracol al redobandirii identitatii? Domnul Ioan Roman a propus invitarea anuala, de preferinta de sarbatori, a unor familii din aceste tari in Romania. Ar fi o actiune salutara, mai ales daca ea ar lua cat de cat amploare, dar sunt necesare si alte lucruri.

In Iugoslavia va avea loc anul viitor un recensamant foarte important al populatiei. Organizatiile romanesti de acolo sunt foarte preocupate, chestiune discutata si la Izvoru-Muresului, cum ar fi mai bine sa li se ceara oamenilor sa se declare: vlahi sau romani? Asta pentru ca pe foarte multi ii si sperie inca cuvantul **roman**.

Ce pacat ca la aceasta dezbatere n-a participat si episcopul Laszlo Tokes. Ar fi putut sa-si faca o idee despre ceea ce inseamna cu adevarat **deznationalizare** si poate ar fi renuntat in sfarsit la declaratiile sale despre "asimilare" si "disparitie". (AUTORII)

„ADEVARUL HARGHITEI” JOI, 16 AUGUST-2001

Comunitati romanesti in medii multietnice

Marti dimineata, dezbaterea temei *Comunitati romanesti in medii multietnice* a fost deschisa de un preambul teoretic al d-nei

Maria Cobianu-Bacanu

de la

Institutul

de Sociologie al Academiei Romane

, autoarea incercand sa defineasca trasaturile

identitatii

nationale

si ale

identitatii entice

. Identitatea nationala este certificatul de nastere, zestrea socio-culturala care asigura

asimilarea, inflorirea si dezvoltarea trasaturilor multietnice, europene sau mondiale – pentru ca, in afara acestor repere, identitatea nationala nu are sens. Ca principiu de organizare a Europei si a lumii, natiunea si statul national au constituit creatii fertile ale istoriei, prin care popoarele lumii si-au exprimat si valorificat personalitatea, spiritul propriu, diversitatea. In raport cu natiunea, comunitatea etnica are dubla semnificatie: ea desemneaza fie grupul majoritar, fie un segment caracterizat prin istorie, cultura si limba comune. Nici identitatea nationala, nici cea etnica nu sunt invulnerabile. Identitatea etnica a unor comunitati romanesti are de infruntat tendintele de asimilare din partea unor etnii cu reminiscente dominatoare, urmasi ale vechilor imperii – cum e cazul maghiarilor in Harghita – Covasna – Mures, al rusilor si ucrainenilor in Republica, Moldova, al sarbilor in Iugoslavia

Batalia pentru identitate este o batalie permanenta. “Marginalizand comunitatile romanesti, cultura lor, falsificand istoria si realitatile socio-economice contemporane, liderii grupurilor etnice maghiare au deviat cursul normal al vietii comunitare in localitatile cu structuri multietnice (...) au respins sistematic si grosier colaborarea cu romanii. Mobilizarea lor agresiv etnicista, totdeauna potrivnica convietuirii, e factor de sfasiere a comunitatii multietnice, de sfaramare a potentialului ei creator” a spus d-na Cobianu-Bacanu.

Dr. Mircea Dogaru crede ca fiecare defineste natiunea autodefinindu-se. In Transilvania Evului Mediu a prelevat *natiunea politica* (cei cu drepturi, clasa dominanta care stapaneste totul). Daca natiune inseamna toti membrii popoului (roman, maghiar sau altul), ce ne facem cu romanii din afara? Noi i-am considerat pana la aparitia comunismului ca membri ai natiunii romane. Apoi n-am mai avut voie de la Moscova sa vorbim de basarabeni, nici de romanii de la sud. A aparut, intr-un fel,

ideea natiunii

de

cetateni

, care includea si minoritatile. Acum, natiunea romana e impartita in trei: natiunea romana, moldoveana si vlaha. Astazi se da o batalie ideologica intre natiunea de cetateni si *natiunea culturala*.

Cum in fiecare loc de pe glob exista o alta realitate, (Franta ii considera francezi si pe magrebieni, SUA e o natiune formata din euroamericani, indieni, afroamericani, si americanii asiatici), nu se poate da o definitie unica a natiunii. “Pana la urma, a conchis ironic vorbitorul, vom deveni toti o singura natiune: natiunea de consumatori si basta.” “Somat” de moderator sa dea o solutie, istoricul a spus: Sa fim europeni cu legea in mana!

Referindu-se la cele doua judete cu raport inversat, **Ioan Lacatusu, moderatorul dezbaterii**, a insistat asupra sistemului feudal de privilegii care a favorizat dominatia etnica, despre situatia

din zona existand pana astazi doua puncte de vedere total diferite: al istoriografiei maghiare si al celei romanesti. “Zona are si o importanta strategica deosebita – a spus vorbitorul – cunoscute fiind eforturile Ungariei de a mentine o populatie compacta si un culoar spre Campia Panonica”. Moderatorul a remarcat capacitatea extraordinara de adaptare a reprezentantilor etniei maghiare: virajul spre stanga in 1946, iar in 1989, cand in Bucuresti se tragea, la Sf.Gheorghe se infiinta UDMR-ul. Amintind de cei 400 de romani greco-catolici din Ditrau, Ioan Lacatusu crede ca daca nu venea 1918, romanii de aici erau asimilati complet: “Desi zona a dat personalitati remarcabile, pana la 1918 nici una nu s-a putut realiza in spatiul natal, afirmandu-se ca personalitati publice la Sibiu, Bucuresti sau... Budapesta”. Culmea e – a conchis vorbitorul – ca nici astazi sistemul nu-i favorizeaza pe romani, fiind imposibil pana si teoretic sa acceada prin alegeri la unele functii”.

“Desi Universitatea Izvoru-Muresului nu este o replica la Balvanyos – a spus d-l **Gheorgh e Tatu**

(Despartamentul ASTRA Covasna - Harghita) – ar fi bine sa ne gandim la o sincronizare, astfel ca macar o zi sa fie comuna, pentru ca altfel vorbim in paralel.Si dansul – ca si alti vorbitori – este pentru constituirea unui Forum al asociatiilor civice romanesti, factor de reprezentare si dialog atat cu spectrul politic, cat si cu etnia majoritara numeric, “pentru ca altfel nu vom gasi niciodata un subiect si un predicat comune”. Problema dialogului l-a preocupat si pe d-l

Ioan Solomon

, presedintele Ligii cultural-crestine Andrei Saguna, deoarece “in 11 ani de << *dialog*>>

interethnic noi nu am primit raspuns la mana intinsa. Am stat fata in fata doar la vizitele prezidentiale si ale primului ministru”.

D-l **Ioan Oancea**, sef birou la Institutul Roman pentru Drepturile Omului, considera ca insulele de romani din afara si din interior sunt in pericol de asimilare din cauza atitudinii statului roman. “Daca Orban Balazs vorbea de Nagy olah falu (Vlahita) si Kiss olah falu (Capalnita) – si de multe altele pe care in calitate de deputat in prima legislatura le-am batut cu piciorul, ei bine, am putut sa ma inteleg cu actualii localnici numai deoarece cunosteam limba maghiara”.

“Conjunctura ca UDMR sa acorde sprijin ultimelor doua guverne nu ne favorizeaza – a spus deputatul de Covasna **Adrian Vlad Casuneanu** – pentru ca formatiunea etnica sprijina conditionat trecerea unor pachete de legi”. Aceasta situatie anormala e pusa de vorbitor pe atitudinea de Gica-contra a celorlalte partide parlamentare, care au dus UDMR in aceasta postura si au fixat in functii pe toti asa-zisii “specialisti” maghiari. “Asta nemultumeste comunitatea romaneasca din Harghita, Covasna, Mures si Transilvania in general, dar nu vad alternativa decat a ne conforma actelor normative date si cu ajutorul nostru, mai ales Legea administratiei publice, care contine elemente ce ne defavorizeaza net, stiind ca copiii nostri nu pot sa se incadreze decat lovindu-se de obligativitatea cunoasterii limbii maghiare’. Desi a

reusit, cu ajutorul deputatilor PSD "instigati" de dansul, sa introduca un amendament la Legea statutului politistului, intrucat ea n-a trecut de Senat, d-l Casuneanu e sceptic in privinta pastrarii lui: "Si atunci ori toti politistii invata ungureste, ori vor fi inlocuiti cu politistii de etnie maghiara".

Daca d-l prefect de Covasna, **Horia Grama**, crede ca problemele romanilor nu se solutioneaza decat prin atragerea la dialog a UDMR, studentul sociolog

Claudiu Badescu

din Sf. Gheorghe considera ca dialogul devine imposibil din cauza fracturii identitare si a imposibilitatii celor doua parti de face sacrificii. Apoi a taiat scurt maul celor care mai sunt (inca) optimisti:

Tinerii nu se vor mai intoarce sa faca ce n-au facut inaintasii, pentru ca a trecut vremea apostolatului. O sa venim doar sa facem cercetari..."

Ideea a fost preluata de

Codrina Sandru

(Centrul European de Studii Covasna-Harghita), care crede ca rolul statului este hotarator: "Am colegi tineri in invatamant pe care-i vad de 3 ani de zile cu aceeasi pereche de pantofi. Acestia raman aici dintr-o loialitate extraordinara fata de o idee, dar nu vor putea supravietui; nu-si vor putea intemeia o familie pentru ca n-au cu ce sa creasca un copil". Studiile straine – a conchis tanara – dovedesc ca asimilarea este completa la a treia generatie.

Dorel Marc, muzeograf, Toplita: "Muzeul este o institutie care nu este bine vazuta pentru ca descopera, valorifica, expune patrimonial cultural romanesc. Nu se poate ca in zilele de azi sa faci sapaturi arheologice ajutat de jandarmerie, ca arheologii sa fie sanctionati pentru ca scot la lumina marturii ale existentei in acest spatiu, nu se poate ca autoritatile locale sa se prefaca cum ca nu stiu de aceste sapaturi si ca exista o lege care protejeaza aceste situri, nu se poate perpetua situatia ca obiectele dacice sa fie blocate in beciurile muzeelor secuiesti, nu se poate ca dovezile deja existente, precum cetatile dacice, sa fie in continuare contestate; nu se poate ca stema judetului sa nu contina nici un element romanesc simbolizat heraldic, iar in comisia judeteana de profil sa se conteste tezaurul dacic de la Sanraieni, care ar apartine cica unei populatii barbare..."

... Si d-l **Ioan Roman** (Despartamantul ASTRA Covasna-Harghita) crede ca abordarea raporturilor majoritate-minoritate trebuie facuta fara ura si partinire, dar si ca eliminarea factorilor perturbatori nu se poate obtine fara depasirea barierelor comunicationale si fara buna credinta. Doar atunci diferentele, alteritatea pot contribui la gasirea unor solutii moderne. Vina partii romane ar fi stilul contemplativ, postura de victima, propunerile idilice, inexistentia societatii civile puternice – in raport cu stilul participativ, dinamic, ofensiv al partii maghiare.

"Comunicarea – a spus vorbitorul – este blocata de cliseele si prejudecatile in aprecieri, care la maghiari sunt: religia ortodoxa e primitiva, romanii sunt incapabili de a evolua si progresa, sunt

predestinati sa fie condusi, sunt hoti si lenesi; pentru romani ungurii au adus comunismul in tara impreuna cu evreii, in nici un moment al istoriei n-au fost capabili de toleranta, de democratie, au destabilizat permanent pacea zonei si vor mereu sa destabilizeze tara si sa rupa Transilvania din trupul Romaniei. Aceste prejudecati – a conchis vorbitorul – afecteaza dialogul interetnic pana la suprimare.

Precizand ca d-l subprefect **Dezsi Zoltan**, participand in calitate de reprezentant al Guvernului, n-a considerat oportun sa intre intr-un dialog interetnic si ca d-l secretar de stat **Doru Vasile Ionescu**

a oferit, o solutie pentru ca ziarul nostru militeaza de 10 ani

– **organizarea comunitara**

– incheiem relatarea desfasurarii celei de-a doua zile a Universitatii de vara Izvoru-Muresului.
(Mihail Groza)

“DIMINEATA” JOI, 16 AUGUST - 2001

Spectrul intolerantei umbreste problematica relatiilor interetnice

□□□□□□ Rezentantii romanilor din judetele Covasna si Harghita au apreciat in cadrul dezbaterilor cu tema „Comunitati romanesti in medii multietnice”. ca Bucurestiul trebuie sa reconsidere modul de raportare politica fata de problematica relatiilor interetnice.

In alocutiunile lor, liderii romanilor din aceasta zona au aratat ca, la 11 ani de la Revolutia din decembrie 1989, votul etnic al majoritatii maghiare din aceasta regiune a dus la

marginalizarea aproape completa a romanilor aflati in minoritate, fiind necesara gasirea unei noi formule de sprijin din partea statului in vederea pastrarii si conservarii traditiilor si identitatii romanesti din aceasta parte a tarii.

Presedintele Ligii Cultural – Crestine „Andrei Saguna”, **Ioan Solomon**, a fost de parere ca statul roman ar putea sa creeze un cadru legislativ care sa protejeze cetatenii romani si chiar limba romana. El a spus ca o asemenea reglementare ar fi necesara in contextul in care legea statutului maghiarilor din afara granitelor Ungariei ramane in picioare, fapt care ar conduce la accentuarea discrepantei dintre romanii si maghiarii din Covasna si Harghita. Totodata, Ioan Solomon si-a exprimat dezaprobarea fata de faptul ca autoritatile centrale acorda o destul de mica importanta problemelor romanilor din aceasta zona.

Presedintele Despartamentului “Astra”. Covasna-Harghita, Gheorghe Tatu, a afirmat ca problemele dintre romanii si maghiarii din aceasta regiune pot fi eliminate pe calea dialogului interetnic, dialog care, in opinia sa, ar putea determina gasirea unor solutii cu viabilitate reala.

“Problemele cu care se confrunta romanii din Covasna si Harghita trebuie abordate atat pe plan local, cat si pe plan central, minimalizarea acestor probleme putand genera dificultati mari chiar in problematica integrarii Romaniei in structurile europene”, a spus Gheorghe Tatu, adaugand ca „intoleranta care exista acum este paguboasa”.

Presedintele Centrului European de Studii Covasna-Harghita, **Ioan Lacatusu**, a precizat ca, pentru eliminarea dificultatilor cu care se confrunta romanii din aceste doua judete, s-a decis infiintarea unui Forum al Asociatiilor Comunitare romanesti din aceasta zona, care are ca sarcina gasirea unor modalitati de solutionare a problemelor cu care se confrunta romanii in aceasta parte a tarii.

Directorul Centrului European de Studii Covasna-Harghita **Ioan Lacatusu** a criticat, totodata, faptul ca autoritatile locale se opun infiintarii, in Harghita, a unui muzeu al Carpatilor Rasariteni si a unui muzeu al olaritatii, sub pretextul ca exista deja prea multe institutii culturale in aceasta zona.

(Rompres)

Diaspora romana poate depasi dezbinarile politice

Presedintele Centrului Cultural Roman de la Grenoble-Franta, **Magdalena Barbuceanu Gondran**, a afirmat in cadrul dezbaterilor de la Izvorul Muresului, ca diaspora romana are maturitatea de a depasi dezbinarile de natura politica pentru a servi interesului si imaginii Romaniei pe plan extern. „Pentru rezolvarea unor probleme majore, cum ar fi situatia romanilor din Covasna si Harghita sau a romanilor din afara granitelor tarii, diaspora romaneasca trebuie sa actioneze ca un tot unitar si sa serveasca cauza Romaniei si imaginea ei”, a declarat pentru „Rompres” Magdalena Barbuceanu Gondran.

Ea a precizat ca scopul Centrului Cultural Roman de la Grenoble este promovarea unei imagini autentice a Romaniei si cunoasterea culturii romanesti de catre Franta. Magdalena Barbuceanu Gondran a facut un apel catre autoritatile de la Bucuresti de a sprijini mai mult organizatiile romanilor din diaspora. **(Rompres)**

“ADEVARUL HARGHITEI”, VINERI/SAMBATA – 17/18 AUGUST 2001

Hramul Sfintei Manastiri de la Izvoru-Muresului

Ziua cea mult asteptata a venit, si cum a venit, asa a si trecut. Ziua din miezul verii pentru care din 11 august Pr. Protopop Constantin Gane a inceput sa ne pregateasca sufleteste pentru a praznui la Izvoru-Muresului sarbatoarea “Adormirea Maicii Domnului” care este si hramul Sfintei Manastiri. Domnia sa a creionat superb si pe intelesul tuturor credinciosilor ca in ajun, pe 14 august, se va oficia vecernia cu priveghere, acatistul Adormirii Maicii Domnului, paraclisul si prohodul Maicii Domnului;

“TRANSILVANIA JURNAL”, JOI 16 AUGUST – 2001

Peste 4000 de credinciosi au participat ieri la liturghia arhiereasca de la manastirea cu hramul Adormirii Maicii Domnului din Izvoru Muresului. Slujba a fost oficiata de Preasfintia Sa Ioan Salajan, episcop al Covasnei si Harghitei si de Preasfintia Sa Daniil Stoenescu, episcop al romanilor din Iugoslavia. Pentru cele cateva zeci de studenti romani din afara granitelor aflati la Universitatea de Vara Izvoru Muresului aceasta sarbatoare s-a transformat intr-un simbol al romanitatii crestine pentru care nu exista granite. Multi dintre ei au participat pentru prima data la o slujba ortodoxa oficiata in limba romana, ca de pilda cei din Valea Timocului, unde de 600 de ani liturghia se oficiaza in limba slavona.

Romanii din Occident

Romanii sunt ca numar, a patra comunitate straina din Italia, unde traiesc circa 70.000 de etnici romani cu statut legal - si nu se stie cati cu statut ilegal. Asociatia romanilor din Italia s-a infiintat relativ tarziu, in februarie 2001. Statul italian nu sprijina material aceste asociatii, in schimb ofera asa-zisii mediatorii culturali, care au rolul de a intelege cultura, obiceiurile si caracteristicile comunitatilor straine pentru ca, in perspectiva, sa le faciliteze integrarea in comunitatea locala. “E o situatie noua pentru statul italian – afirma d-na **Marioara Cirilan** – care e interesat in controlul maselor de imigranti”. Asijderea altor romani care traiesc in vest, si d-na Cirilan s-a plans de indiferenta totala cu care sunt tratati reprezentantii

Asociatiei

de Ambasada Romaniei. Acesti

mediatori culturali

despre care vorbeam mai sus cer insistent

materiale documentare relevante

despre cultura, economia, traditiile, geografia tarii din care provine etnia de care se ocupa. Se pare ca ei ar vrea sa-si faca meseria asa cum trebuie, intai si intai

informandu-se

, doar ca acele mult dorite materiale nu apar de nicaieri. In tot timpul in care s-a ocupat de realizarea coeziunii romanilor din Italia si de manifestarile dedicate perpetuarii identitatii lor, d-na Marioara Cirlan, in calitate de presedinte al

Asociatiei,

a reusit, cu mare greutate, sa aiba

o singura

intalnire cu consulul Romaniei din Milano.

Asociatia ofera romanilor nou veniti prevederile necesare din legislatia tarii-gazda si asigura cursuri in limba italiana, dar, din pacate, in sens invers nu circula nimic.

O chestiune dureroasa (aproape generalizata in vest) este modul in care presa italiana trateaza Romania si pe romani. Corriere della Sera vorbeste ades despre copiii strazii si traficul cu acestia folosind cifre absolut aiuritoare: cica in Romania somajul ar fi de 80% (!?), tara e situata in "lumea a IV-a", unde nu s-a auzit inca de syndicate, unde nu exista legi, iar copiii, "aceste relicve vii", sunt exploatati in masa la munci manuale. Aceasta campanie negativa ii determina pe romanii care au invatat deja o boaba de italiana sa nu-si mai recunoasca provenienta etnica. "Noi traim acolo, departe, n-avem informatie, nu stim cat adevar sau minciuna contin acele articole. Se simte nevoia de replica autorizata, din tara, intrucat romanii din diaspora nu dispun de informatiile si argumentele necesare"- a spus cu amaraciune d-na Cirlan.

Traind in aceeasi tara, d-l **Liviu Bordea**, presedintele *Asociatiei romanilor din Verona* spune ca in nordul Italiei nu se mai doresc imigranti de nici un fel. "Noi suntem singura asociatie din Europa de Est, celelalte 17 ii reunesc pe africani si pe cei proveniti din America Latina". Romanii din Verona isi desfasoara activitatile intr-un sediu obtinut prin mila unui sindicat, iar cifrele prezentate de d-l Bordea privitoare la emigratia in Verona sunt revelatoare in ceea ce priveste "pofta" romanilor de a ramane in tara: "In 1990 eram in total douazeci de romani, in 2000 eram 2.050 cu acte in regula si circa 3.000 fara acte, care traiesc cum pot, desi unii sunt capi de familie, n-au nici o situatie, dar continua sa bantuiе in cautarea marelui tezaur..."

Campaniile denigratoare din presa franceza au determinat-o si pe d-na **Magdalena Barbuceanu**

Gon

dran sa constituie, oficial, o organizatie a romanilor din Grenoble. La un articol din

Le monde diplomatique

, care situa Romania pe locul doi dupa Germania intre autorii genocidului impotriva evreilor, replica trimisa ca persoana fizica n-a fost publicata, iar mesajul prin care cerea reactia Departamentului pentru imagine (de atunci) al Guvernului a ramas si astazi fara raspuns. Asa ca in 1999 comunitatea romaneasca a reusit sa cumpere un spatiu pentru

Asociatia Maison de la Roumanie

, un fel de centru cultural romanesc cu biblioteca, spatiu pentru expozitii si pentru intruniri. Dar tristetile d-nei Barbuceanu nu au disparut odata cu aceasta realizare.

“Ambasada romana din Paris nu s-a interesat deloc, in tot acest timp, de soarta noastra; am primit un singur telefon de la un consul – spune intrigata d-na Barbuceanu, continund; ma straduiesc de ani de zile sa alcatuiesc un dosar *al investitorului strain in Romania*. Nici astazi nu-l am, pentru ca

inca

n-am reusit sa intru la nici o institutie din tara care se ocupa cu asa ceva”. Cum sa soseasca investitorii dupa care ne frige buza daca nici informatii elementare nu le putem oferi, chiar atunci cand cineva se ofera

gratis

sa presteze aceasta munca de propaganda? “ M-am simtit umilita: in timp ce relatiile cu Cehia, Ungaria, Polonia se axau pe investitii, relatiile cu Romania se bazuu exclusiv pe acele ajutoare umanitare, care stiti si dvs. in ce constau. D-na Barbuceanu este nemultumita si de activitatea TVR International, care, in opinia dansei, ar trebui sa difuzeze lectii de limba romana pentru copiii romanilor din diaspora, copii care nu vorbesc

deloc

limba materna.

„CURENTUL” VINERI, 17 AUGUST-2001

Episcopul Sofronie trage un semnal de alarma: Romanii din Ungaria-pe cale de disparitie

Preasfintia Sa Sofronie, episcopul romanilor din Ungaria, s-a aratat, ieri, extrem de pesimist in ceea ce priveste sansele acestora de a-si pastra identitatea nationala. "Romanii din Ungaria sunt pe cale de disparitie. Mai in gluma mai in serios, ma gandeam daca nu cumva am ramas singurul roman de acolo", a declarat el la Universitatea de Vara de la Izvoru Muresului, in cadrul unei intalniri cu Episcopul Harghitei si Covasna si cu cel al romanilor din Iugoslavia. Episcopul Sofronie a precizat ca institutiile de la Bucuresti ignora comunitatea romaneasca din Ungaria, principalul sprijin al acesteia fiind reprezentat de Biserica Ortodoxa Romana. "Incercam si noi sa facem ce mai putem, dar sunt putine sanse de redresare a situatiei. Chiar si eu am fost trimis aici in ceasul 11.59", a spus Preasfintia Sa.

Pozitia episcopului Sofronie a fost intarita de omologul sau din Harghita si Covasna, Preasfintia Sa Ioan. "V-am inteles in profunzime durerea. Situatia este foarte grava, iar presiunile psihologice si culturale asupra etnicilor romani din Ungaria sunt foarte mari", a confirmat el. (
Oana DOBRE
)

„TRANSILVANIA JURNAL”, VINERI 17 AUGUST 2001

“Romania este un pitic, din punct de vedere economic, dar un urias, din punct de vedere cultural” a declarat la Izvoru Muresului, academicianul Radu Voinea

La cea de-a patra zi a Universitatii de vara „Izvoru Mures”, chiar daca au fost invitati presedintele Romaniei, Ion Iliescu, ministrul Culturii, Razvan Theodorescu si ministrul Educatiei, Ecaterina Andronescu, nu au participat la discutii decat senatorul Mihai Ungheanu, consilierul parlamentar Petre Turlea, directorul Institutului roman pentru Drepturile Omului, Irina Moroianu-Zlatescu si academicianul **Radu Voinea, care a moderat dezbaterile de ieri**. Tema zilei
a
fost „,

Cultura, educatia si identitatea romaneasca in perspectiva globalizarii

". In acest context,

Radu Voinea

a declarat ca "globalizarea se manifesta mai mult ca un fel de americanizare si ca acele manifestatii antiglobalizare sunt de fapt antiamericane. Aceasta considera ca tema de pierdere a identitatii nationale in contextul globalizarii a dus la o revigorare a religiilor, chiar la o exacerbare a unor confesiuni". Radu Voinea a mai precizat ca: "fara cultura nu se poate realiza globalizarea si ca trebuie sa se tina cont de cultura fiecarui popor, efectuandu-se un fel de globalizare a culturilor". "Daca Romania, din punct de vedere economic este un pitic, din punct de vedere cultural este un urias", a conchis dl. Prof. Voinea

. Consilierul parlamentar

Petre Turlea

a afirmat ca Romania are foarte multi dusmani in interior, facand referire la oamenii care se opun ideilor europene, in special la „pseudointelectualii din Grupul de Dialog Social”, a apreciat dl. Petre Turlea. Acesta l-a criticat totodata si pe Sabin Gherman, considerand ca are o atitudine antiromaneasca si a condamnat faptul ca a reusit sa atraga in jurul lui atatia adepti.

Dna. Irina Moroianu

-

Zlatescu

,

directorul I.R.D.O.

, considera ca nu exista o globalizare a culturii ci a bunurilor culturale si ca Europa nu poate fi unita din punct de vedere economic, politic sau juridic in absenta unei unificari a acestor bunuri culturale, precizand totodata ca fiecare stat trebuie sa-si pastreze identitatea nationala. (

Ruxandra Stoian

)

“CUVANTUL NOU”, VINERI 17 AUGUST 2001

Sa fim europeni cu legea in mana!

E un indemn des auzit de cursantii universitatii de vara de la Izvoru Muresului. Desigur, intrebarea pe care ne-o punem cu totii este: cum se traduce acest indemn in viata reala? Pentru ca la vorbe suntem mari specialisti. Nu ma hazardez in a interpreta acest indemn venit de la un reprezentant al Guvernului Romaniei. Incerc doar sa-mi dau seama ce-am facut si ce n-am facut noi, romanii, pentru „europenizarea” mesajului nostru considerat, de multe ori, chiar de catre membrii Guvernului, „nationalist”: boala impardonabila intr-o Romanie care pupa cu orice prilej poalele batranei doamne Europa.

Dac-ar fi sa punem punctul pe I, am spune ca legea asta pe care este de multe ori potrivnica. Prin urmare, multi dintre noi refuza sa o accepte la nivelul comunitatilor romanesti. Dar legea asta ne si apara. Intr-o singura situatie: cand e vorba de a ne considera minoritari. Altfel, legile produse de Guvernul Romaniei nu sunt de natura a ne da nici o speranta in sensul dorit de noi, cel al apararii eficiente a identitatii nationale a romanilor din Covasna si Harghita. Lucru recunoscut, dealtfel, si de participantii la Universitatea de vara de la Izvoru Muresului, fie ei chiar reprezentanti ai acestui guvern.

Romanii au o vorba: daca nu deschizi gura, poti sa mori cu legea, adica cu dreptatea, in mana! Corect. Daca nu ne vom apara singuri drepturile, nu ne va ajuta nici, Guvernul Romaniei, nici Europa.Or, noi cerem asigurarea pastrarii identitatii noastre nationale si culturale puse in pericol de „expansiunea” metodică a maghiarismului, nu vrem avantaje ci drepturi egale cu populatia majoritara in zona. Am dorit si dorim sa construim puncti de comunicare cu reprezentantii etniei maghiare, dar mana intinsa de societatea civila romaneasca nu a fost bagata in seama. Nu suntem, oare, europeni daca vrem sa ne intarim si sa ne eficientizam organizarea comunitara? Nu mi se pare,. Majoritatea maghiara din zona exceleaza tocmai prin aceasta organizare comunitara si nimeni nu i-a reprosat nimic din aceasta cauza.

In aceasta perspectiva, infiintarea unui Forum civic al asociatiilor culturale romanesti din Covasna si Harghita este binevenita si necesara, pentru ca simteam cu totii nevoia comunicarii cu clasa politica romaneasca, dar si cu liderii politici si de opinie ai etniei maghiare.Daca in vara viitoare Universitatea de vara de la Izvoru Muresului va avea loc la aceeași data cu Universitatea similara de la Balványos, prilej pentru o atat de mult reclamata intalnire romano-maghiara la nivelul etniei politice si intelectuale din tara, aceasta va fi un semn ca dialogul interethnic s-a realizat mai ales datorita eforturilor societatii civile si acestui Forum civic. Vom vedea ce forma concreta va lua Forumul si ce va insemna el. Speranta noastra este ca Bucurestiul va intelege macar acum, in al 12-lea ceas, ca in acest atat de iubit Ardeal traiesc o sama de romani care s-au saturat sa fie folositi ca instrument electoral. Romanii astia nu cer protectia statului roman pentru ca sunt „plangaciosi” si „fricosi, ci pentru ca ei se simt amenintati in ce au mai scump: fiinta lor nationala. (**Dumitru MANOLACHESCU**)

“CUVANTUL NOU”, VINERI 17 AUGUST 2001

Profesorii romani sunt nemultumiti de politica de cadre pe criterii etnice promovata de Inspectoratul scolar judetean si conducerile unor institutii de invatamant.

Primim din ce in ce mai multe semnale din teritoriu ca politica de cadre promovata de conducerea Inspectoratului scolar judetean si directiunile unor scoli are la baza criterii etnice si interese personale sau de grup. Ocuparea posturilor didactice in invatamantul preuniversitar se face in dispretul legii si statutului cadrelor didactice, care prevad prioritati si conditii de incadrare. Directorii au obligatia sa declare posturile vacante, iar inspectoratele scolare sa le publice, sa le afiseze. Nemulțumirile cadrelor didactice de etnie romana au luat forma unor intrebari pe care le facem cunoscute celor in drept sa lamureasca situatia:

- De ce nu sunt vacante toate posturile ramase libere? Din cate ne dam seama, verificarea aprobarilor pentru suplinire ar trebui sa coincida cu numarul posturilor vacante sau al orelor libere.
- De ce nu se realizeaza cumul de catedre de la doua scoli mixte pentru predarea in limba romana – 1 post si pentru limba maghiara – 1 post?
- De ce in aceste scoli mixte catedrele cu predare in limba romana au fost ocupate de profesori maghiari – care, din nefericire, nu stiu sa vorbeasca bine romaneste?
- De ce sunt numiti pe post profesori necalificati, cand exista profesori calificati?

- De ce sunt ascunse unele posturi? Unii profesori fac cumul, realizand doua salarii, motiv pentru care nu mai exista loc pentru profesori romani care vor sa vina in judetul nostru.
- De ce se incadreaza ca suplinitori pensionari care nu au gradul didactic corespunzator?

Cuiul lui Pepelea in toata problema asta pare a fi nerespectarea de catre Inspectoratul scolar a metodologiei de incadrare. Solicitam, in consecinta, un raspuns lamuritor din partea conducerii Inspectoratului. Suntem, de asemenea, curiosi sa stim ce pozitie are in aceasta chestiune Asociatia pedagogilor romani din Covasna, care tace si nu face mai nimic pentru a-si apara si sprijini membrii. (**Dumitru MANOLACHESCU**)

“CURENTUL”, SAMBATA/DUMINICA 18/19 AUGUST 2001

Tezaurul romanesc, un cui in talpa relatiilor cu Moscova

Dezbaterile Universitatii de Vara de la Izvoru Muresului au continuat cu tema

”**Romania si integrarea euro-atlantica**

”.Capetele de afis ale zilei de ieri au fost Adrian Severin, presedintele AP-OSCE, si Petre Roman, raportor NATO pentru Europa de Sud-Est, precum si Vasile Puscas, negociatorul-sef al Romaniei in relatia cu UE.

Una dintre cele mai spinoase probleme abordate a fost cea a Tezaurului romanesc aflat in prezent in „custodia” Rusiei. In opinia lui **Petre**

Roman

„aceasta chestiune nu poate fi rezolvata atata timp cat Moscova neaga existenta ei”. „Trebuie sa aducem Rusia in situatia ca, daca e interesanta sa intre in concertul European, cel putin din punct de vedere economic, sa accepte anumite principii, printre care si cel al restituirii”, a opinat Roman. In completare,

Adrian Severin

a apreciat ca: „problema Tezaurului nu trebuie sa blocheze semnarea Tratatului romano-rus”. (

Oana DOBRE

)

“INDEPENDENT”, SAMBATA/DUMINICA, 18/19 AUGUST 2001

Petre Roman, contra statutului maghiarilor

“Legea statutului este discriminatorie si neconforma normelor Uniunii Europene”, a declarat ieri, la Universitatea de vara de la Izvoru Muresului, **senatorul Partidului Democrat Petre Roman**. Dezbaterile au avut ca tema “Romania si integrarea euro-atlantica”.

Petre Roman a afirmat ca Romania are, prin potentialul ei de securitate si stabilitate in Balcani, sanse sporite de integrare in structurile NATO.

Presedintele Adunarii Parlamentare a OSCE, **Adrian Severin**, a declarat in cadrul acelorasi dezbateri, ca Romania este pregatita pentru integrarea in UE mai mult din punct de vedere economic si mai putin sub aspect cultural, din cauza absentei unei culturi a solidaritatii si a mentalitatii comunitare. Severin a apreciat ca integrarea Romaniei in Uniunea Europeana presupune si integrarea natiunii virtuale a romanilor de pretutindeni si a facut apel la acceptarea diversitatii identitare si a loialitatii fata de statul in care traiesc. (

Mediafax

)

“ADEVARUL”, SAMBATA 18 AUGUST 2001

□□□□□□□□ **Petre Roman: „Statutul maghiarilor, o lege in contradictie cu spiritul European”**

„NATO s-a nascut ca o organizatie a confruntarii ideologice dintre comunism si capitalism, de fapt dintre marxismul de stat si democratia liberala, pentru apararea suveranitatii spatiului tarilor democratice. Din perspectiva actuala, NATO nu mai poate fi considerata aceeaasi organizatie de la inceput, pentru ca odata cu prabusirea sistemului communist si disparitia cortinei de fier, NATO se transforma in altceva, intr-o organizatie de securitate paneuropeana” a declarat, ieri, la Izvoru Muresului, fostul ministru de Externe al Romaniei, **Petre Roman**. Intrebandu-se de ce tara noastra trebuie sa intre in NATO, ex-liderul Partidului Democrat a conchis ca aceasta „este singura organizatie de securitate care poate sa asigure apararea suveranitatii si democratiei in tara noastra”. Petre Roman a apreciat ca de zece ani incoace a fost parcurs pe calea apropierei de NATO „un drum remarcabil in secventa continua”. Dupa insuccesul din iulie 1997, de la Madrid, Romania se afla in fata unui nou examen, summit-ul de anul viitor de la Praga.

„Problema este daca in acest moment Romania poate acumula toate datele care sa conduca la un rezultat favorabil. Personal consider ca este un moment aproape decisiv, pentru ca, neincluderea Romaniei in NATO, in conditiile in care aceasta se va extinde, va aduce instabilitate, o neasezare a tarii noastre in structurile de securitate, dominate de puterile democratice. Argumentul forte cu care tara noastra trebuie sa opereze il reprezinta faptul ca *Romania este astazi potentialul de stabilitate cel mai evident din Balcani*

”. Exista si motive de ordin colateral. „Este absolut anormal ca Ungaria sa fie admisa in NATO si Romania nu”. Un asemenea motiv a fost pus in balanta si in iulie 1997, insa el s-a dovedit insuficient, „dar ramane ca atare o chestiune foarte serioasa”, a adaugat Petre Roman. „De

altfel, avem o oarecare dovada, un exemplu nu tocmai placut in acest sens si anume faptul ca in Ungaria s-a adoptat Legea statului maghiarilor, care este in contradictie cu mersul general al integrarii europene, cu spiritul European care inseamna integrare si nicidecum motive suplimentare de separatie". (

Silviu ACHIM

)

“CRONICA ROMANA”, SAMBATA 18 AUGUST 2001

□□□□□□□□ **Romania respecta termenele pentru aderarea la UE**

In opinia ministrului delegat, **Vasile Puscas**, negociatorul-sef al Romaniei pentru aderarea la Uniunea Europeana, tara noastra respecta termenele pe care si le-a propus pentru deschiderea capitolelor de negociere in vederea integrarii in structurile europene. “Desi Romania a fost, din pacate, singurul stat care din punct de vedere al performantelor in negocieri a avut o evolutie sinuoasa, pentru ca intra cu performante economice negative, avem totusi sanse sa recuperam ramanerile in urma” a apreciat

Vasile Puscas in cadrul lucrarilor Universitatii de vara Izvoru Muresului. Acesta a mai spus ca acest lucru este posibil doar printr-o concentrare de resurse, printr-un management eficient si printr-un volum ridicat de munca. Negociatorul sef al Romaniei pentru aderarea la Uniunea Europeana a subliniat ca ritmul negocierilor este dependent de ritmul in care societatea romaneasca va functiona in parametrii Uniunii. “Interesul nostru este sa devenim o natiune si un stat dintre cele mai competitive in Europa si chiar in lume, pentru ca principiul competitivitatii este fundamental in cadrul Uniunii Europene”, a mai spus Puscas. El a mai precizat ca problema minoritatilor este considerata un criteriu indeplinit de catre oficialii UE si a adaugat ca un set important de capitole se refera la libera circulatie a persoanelor, a capitalului, a marfurilor si serviciilor. In cadrul procesului de aderare, Romania va trebui sa negocieze 31 de capitole. Tara noastra a inchis provizoriu opt capitole si a deschis alte sapte iar alte cinci documente de pozitie, adoptate de Executiv, au fost prezentate la Consiliul Uniunii Europene.

“CRONICA ROMANA”, LUNI 20 AUGUST 2001

Mass-media a depasit faza “jurnalismului haiducesc”

“Jurnalismul civic trebuie sa acopere si sa redea cat mai obiectiv atat succesele cat si esecurile dintr-o comunitate, deci sa aiba rolul de a crea un echilibru”, a declarat ieri Ministrul Informatiilor Publice, Vasile Dancu. Precizand ca in privinta relatiilor interetnice jurnalismul nu a servit echilibrul si adevarul, fiind ceea ce se numeste “un jurnalism de ura”, Dancu a fost de parere ca in societatea contemporana exista o imagine “idilica” a jurnalismului, care cauta sa serveasca sub orice forma, societatea. Cu mai toate acestea, ministrul a tinut sa afirme ca in Romania, in ultimii zece ani, jurnalismul a facut progrese semnificative, depasind faza de “jurnalism de tip haiducesc”, care proliferase imediat dupa evenimentele din decembrie 1989. Astfel, aflat la lucrarile celei de a patra editii a Universitatii de vara de la Izvoru Muresului, cu ocazia dezbaterii temei “Romania si provocarile contemporane”, Vasile Dancu a militat pentru o redefinire a jurnalismului prin introducerea notiunii de “jurnalism civic”. Acesta trebuie sa accepte atat conflictul, cat si consensul si trebuie sa creeze echilibrul intr-o comunitate interetnica, a apreciat Vasile Dancu.

La dezbateri au participat si ministrul Educatiei si Cercetarii, Ecaterina Andronescu, presedintele Camerei Deputatilor, Valer Dorneanu, precum si secretarul de stat in Ministerul de Interne, generalul de brigada Pavel Abraham, moderatorul dezbaterii, care a precizat si faptul ca statul roman va subventiona in anumite limite pasapoartele pentru romanii care traiesc in afara granitelor. (**I.B.**)

“ADEVARUL”, LUNI 20 AUGUST 2001

□□□□□□□□ **In ultimul deceniu s-a lucrat programat la disolutia autoritatii statului**

Presedintele Camerei Deputatilor, Valer Dorneanu a avut la Universitatea de vara de la Izvorul Muresului un discurs despre provocarile cu care se confrunta azi natiunea romana. El este de parere ca in ultimii zece ani s-a urmarit si s-a lucrat cu insistenta la deprecierea si disolutia autoritatii statului roman. De aceea, in momentul de fata e nevoie sa se restaureze aceasta autoritate nu in sens coercitiv, ci al calitatii statului, de responsabil pentru managementul politic national. “Statul de drept inseamna autoritati publice, inseamna politie puternica, inseamna administratii locale puternice, inseamna ministere puternice, parlament puternic”.

Un imperativ al ceasului de fata este si apararea credintei stramosesti. “Biserica a avut rolul esential in pastrarea identitatii nationale, in pastrarea credintei, unitatii” – afirma Valer Dorneanu. “Prin urmare, nu este intamplator ca tocmai acest stalp al societatii este tinta atacurilor de tot felul. De aceea, suntem datori sa sprijinim si sa aparam Biserica neamului”.

Presedintele Camerei Deputatilor socoteste drept o sfidare pentru Romania – dar si pentru alte tari din zona – incercarea de divizare a unitatilor statale dupa principiul etnic. “Se confunda etnia cu na’iunea, singura comunitate indreptatita sa fie creatoare de stat propriu. Minoritatile au atributul si privilegiul identitatii culturale – limba, religie, traditie, invatamant – dar nu si pe acela al identitatii colective. Unele minoritati au tendinta de a aplica identitatilor culturale attributele specifice identitatii politice, precum si concepte ce apartin natiunii si statului national: autodeterminarea, autoadministrarea, autogovernarea. Aceasta tendinta este complementara miscarii regionaliste, care urmareste relativizarea sau negarea pur si simplu a frontierelor nationale”. Asemenea proiecte, asemenea intentii, constituie pentru zona noastra, provocari dramatice si o permanenta sursa de tensiuni, a conchis Valer Dorneanu. (**Silviu**

ACHIM

)

“CRONICA ROMANA”, MARTI 21 AUGUST 2001

Universitatea de vara “Izvoru Muresului” si-a inchis portile

Editia din acest an a Universitatii de vara Izvoru Muresului, cu tema “Romanii si integrarea euro-atlantica”, s-a incheiat la capatul a sapte zile de dezbateri. Scopul discutiilor l-a constituit gasirea unor solutii concrete pentru promovarea valorilor nationale, convietuirea interetnica, afirmarea culturala, lingvistica si confesionala in medii interetnice. In multe cazuri, concluziile dezbaterilor au atras atentia asupra faptului ca drepturile romanilor aflati in afara granitelor tarii nu sunt recunoscute si respectate, iar statul roman nu acorda suficienti bani pentru sprijinirea acestora, asa cum fac alte state vecine. Astfel, s-a apreciat ca s-a ajuns la o situatie aberanta in privinta ceangailor din Moldova, care sunt supusi asimilarii fortate, fiind ademeniti prin avantaje materiale si economice. Pe de alta parte, romanii din Harghita si Covasna se considera, la randul lor, nedreptatiti si cer aceleasi drepturi si libertati ca si restul cetatenilor din Romania, fiind de parere ca au fost izolati si ignorati de clasa politica in ultimii 10 ani. Una din ideile centrale ale discutiilor a fost cea conform careia integrarea Romaniei in structurile euro-atlantice reprezinta un proces care trebuie sa continue, aceasta optiune fiind sprijinita si de romanii din afara granitelor. (**Constant GEORGESCU**)